

MÍNUSZÉVEK

TÁJAK, ARCOK ÉS ÉVSZAKOK

Az egykori táj már lakhatatlan;
gyerekarcomra tapad a homály.
Hol vagytok vakító fények? Homály
mögött minden álom lakhatatlan.

Elvarázsolt, ismeretlen arcon
önmagukat sirató évszakok:
minden összeáll — álmok, évszakok
és tájak — akár rögök az arcon.

Szememből vágózó vad madarak
törnek egy tükrön át egy táj felé;
torz tükrökben torzabb tájak felé
repülnek. Nyughatatlan madarak.

Céltábla lesz minden álom, sodor
az árvizek szomja, robban a hang.
Napokig visszacseng egyetlen hang,
kavicsként hullámban el-elsodor.

Végül lakhatatlan lesz minden táj,
arc, évszak, álom — vakító homály.
Tükrökben fehér, gomolygó homály,
elsodort kavics a dalban a táj.

A TÜKRÖK VÉGTELENJÉBEN

tükröt tartasz a végtelen szeméhez
hallgatag riadt éjszaka van
a ronggyá tépett fák is tente-tente
madarak szállnak a tükrök végtelenjében
mögöttük ásító üresség marad
és a szárnyak felkavarta portól
nem látszik a szétrobbantott nap

tíz tonna boldogság ha lenne
az is tán puha gúzsba kötne
futóhomok az élet futóhomok
majd a porból egyszer csak felviláglik
hogy bármely célpont egyre távolabb
és az égbolt mélyén óriási lyuk van
elügetsz a tükrök végtelenjében

ÁTJÁRÓHÁZ

átjáznak rajtam a szavak
mint angyalok a ház falán
szemeimben ott ragyog
a felfedezett óceán

átjáznak rajtam a házak
az utcák a városok
béla bácsik és Juliska nénik
táncukat járják az időt

borban mérik belőlem
születnek csillagok s talán
csak puszta mennyiség vagyok
valakinek az asztalán

vagy sirály vagy medúza
negatív évek kiáltása
zenélő esőbe pólyált
szerelmek utóhatása

átjáznak rajtam a temetők
csendélet testű őseim
csupa-csont pallosa megvág

-----

a hangok is átjáznak rajtam
döngetve a szívkamrák oldalát
kiáll a szó a szájsarkára
a szem néz és odalát

LASSÍTOTT KAKUKKÓRA

teher a láz a félelem
az útkeresés zaja csöndje
a remény — kimerült elem
utolsó robbanás zenéje

a szív csak önmagáért ver
a hittől távol — száz fényévre
öreg muzsikusok jönnek
megkövült dalok reménye

öreg muzsikusok jönnek
homlokukon sötét felleg
ázott arcú gyerekeik
napról napra egyre mennek

(elsötétült utcasarkon
mindig bizakodó lányok
sóhajokba burkolózva
csontig kitakarva várók)

élünk egymás szemeiben
eltűnünk a retinákon
erőltetett keringés ez
fáradt táncos búcsúbálon

a hittől távol — száz
fényévre mint lassított kakukkóra
élünk egymás szavaiban
napról napra szóról szóra

A FORDÍTOTT TÉR

Azokban a régmúlt időkben, így emlékezett a barátom, amikor hétvégeken vadászni jártunk a Tündérvölgybe, amikor sízni tanultunk nyáron és úszni télen, játszani és megjátszani az életet, amikor nyaranta harmatos fűben aludtunk, azokban az időkben, mondotta a barátom, sohasem hittem volna el, hogy minden történet megmarad szalagra, papírra és az emlékezetbe rögzítve. Sohasem hittem, hogy a cselekedetnek súlya van, mint szaga a puskapornak, ott Tündérvölgyben a kora reggeli vadászatkor.

---

*kinövök lassan mindenből
rajtam is túlnő a történet
fejemet nő ölébe hajtom
velem még valami történhet?*

*a szú is alszik a fában
szájban a szó pengén az él
a tükörben a néptelen táj
egy másodperccel tovább él*

*van bennem egy fordított tér
egy más irányba járó óra
egy naptár ahol télre ősz jön
lombhullatás a színes óra*

*kiforrott borból lesz a szőlő
s lefele nézek fel a holdra
halálra szédített világ ez
s egy más irányba járó óra*

Amikor barátommal vadászni jártunk a messzi Tündérvölgybe, városokat és újabbnál újabb tájakat laktunk be, végigkóstoltuk az adriai tengert szegélyező homokos dombokon termő szőlők levét egészen a Fekete-tenger menti borokig, amikor hajnalonta a Hableányok öléből kibontottuk magunkat, akárcsak sztaniolból a nyárson sült fácánt, amikor vadászni jártunk a messzi Tündérvölgybe, nem tudtam, hogy van fordított idő és fordított emlékezet, hogy van fordított úr, ahol lefelé kell felnézni a Holdra. Akkor nem tudtam, hogy nincs örökre érvényes mondat, hogy a mondat sohasem fejezhető be.....

SZARVAS SZÍVÉBEN POKOLGÉP

a haláltól egy újabb évet rendelek
és arcomon a láthatatlan rendjelek
sokasodnak sűrű ráncba futnak
míg a grúz teában legenda olvad el
megajándékozlak egy szarvas szívével

a kakukk már a pokolgépben ketyeg
a pokolgép a szarvas szívében
az idő láthatatlanul ível le-föl
föl-le akár az időben a történet
megálmodtam a meg nem történtet:

*egy elásott térképet mutattál
rajta egy tengert és egy vízzel
körbezárt szigetet ahol-----
és hajnalig meséltél arról
hogy mi van azon a szigeten
ahová együtt fogunk menni abban
az évben amit a haláltól rendeltem*

a grúz teában azon az éjjel
egy ismeretlen földrész mállott széjjel
hajad ezüst szálaiból hajnalt fontam
a kakukkidő köré boldog pirkadatot
amelyben eltűnhet az előásott térkép
a szarvas szívében lassuló pokolgép

AZ ÜVEGCSENDÉLETRŐL

elutazom majd skizofréniába
üvegcsendéletemből meglógnak az
atomok és egy távoli tájban
ismét összeállnak új formát
öltenek de lelkük ugyanaz marad
ám gazdagabbak lesznek a távolsággal
érdesebbek a magányos út
porától tiszták lesznek mint az
újszülött és bennük ott rejlik
évezredek legendája sűrűn benne
az atomokban láthatatlanul de
érezhetően mint jelenléted a
szobában ahol sohasem jártál
az üvegcsendéletben tudathasadás járkál

EGYSZEMÉLYES VARÁZSLAT

eljött az idő hogy figyelj önmagadra bátor
légy a nagyvizek partján a csend mélységébe
ereszkedj alá az egyedüllét sziklafalán
ijesztő árnyak lesznek és nyugtató színek
érteni fogod a dolgok logikáját a történet
fonalát felismered amint szótlanul vársz
a nagyvizek partján — ne freuddal menjél
önmagadba a varázslat egyszemélyes csupán

KETTEN A TORONYBAN

áprilisnak bolondja
felmászott a toronyba

-----
harangoznak szívében délre
amőba teste megfeszül
figyelmesen néz le a térre
előtte-alatta lent a mélyben
emberek járnak talpig dérben
mindenki mögött áll egy árnyék s
az árnyék mögött egy másik árnyék
végtelen zene pörgeti őket
ködből jönnek — ködbe tűnnek
a torony nyakában lóg egy óra
fölslegesen járó toronyóra

-----
fél tizenkettő
bolond mind a kettő

TINTAHALAK, CÁPÁK ÉS MINDENFÉLE VÍZISZÖRNYEK

tintahalak úsznak fel az égre
arcomon az ősz kerekpecsétje
-----szobámban komor
férfiak egymásnak háttal ülnek
én volnék mindahány vagy mégsem?

*skatulya évek lassú ügetése
olvad a gyerekkor hava
tántorgás az üres mesébe
álmok apadó ezüst tava*

*volt úgy hogy lesz egy indulás
a repülőtérré szurkot kentek
a lendület végül ott ragadt
arcára terpesznyi ráncok égtek*

-----ajtó csapódik
elment valaki nyomait és az
utca kövét párhuzamos esők
simogatják míg eltűnik a ki-
kötő sós párájában-----
*(távirat a hajótársaság részéről
hajónk melyen az ön hozzátartozója
stop bizonyos kelemen hunor stop
ismeretlen cél felé tartott stop egy
viharos éjszakán a bermudáknál nyom-
talanul stop eltűnt stop őszinte
részvétünk stop)*

(kihalászott palackposta egy távoli szigeten az Úr 2967. esztendejében: óperenciás remények kergetnek országok s szerelmek útvesztőiben keresem magam hajóra ültem a lét-félidőben megtalált meleg lüktet a télben nyomomban vérzik a tenger szertesztét hordja arcom a bohócruhájú szél a föld sírása leszek csend leszek csupasz tájban jajkiáltás lámpagyújtáskor kivonuló sereg az elmúlás rozsdalugasából...)

az alkony cápái szétmarcangolnak a mellkas mélyéből jönnek át az agy labirintusain a pupilla szűk résén a fény áldott útján is jönnek az alkony ordas cápái nevenincs óceán vitézei nyomomban vannak — ők a szabad átutazók fogaik helyén fekete tulipánok nőnek fogaik helyén kőrisfák nőnek mérges kaktuszok nőnek illatos levendulák nőnek útilapu is nő fodormenták nőnek----- a harapás helyén még szőr sem nő!

ketten maradtunk mégis---
riadtak?! bátrak?!
farkasszemet néztünk szívünkben
vadak háltak leöltünk néhány
engedetlen évet félmegoldás
nem más mint fél élet!
volt egy táskám benne színes
ceruzák befestem lassan
a tél havát a nyári záport
az ősz pecsétjeit — tintahalak
úsznak s szobám falait kibön-
gészhetetlen jelekkel írják tele
milyen lesz életem? milyen is lehetne?

hajnalban hajamból ködök
kelnek mindent ellepő fehér
párák áttekinthetetlen semmiség
titkos mező amelyben ott él
minden és mindenki remegő tejfehér
köd tintahalak cápák
és mindenféle víziszörnyek
otthona rejtekhelye

CÁPAEZREDES

mint óceánban a halak
bezárva s mégis szabadon
sötét jégfolyosón hallak
délben is az éjt bámulom

nem viszlek táncba többé
te kedves primadonna
még mindig azt hiszem élek
vágy örület és manna

takar be szívemből ázott
atomok zuhognak agyamba
cápaezredes leszek kedves
örökre bezárva önmagamba

SZÉLTANGÓ

(Dave Brubecket hallgatva BSZ-nek)

1

összetart ha összeköt ha mégse
hosszú nap után a fény emléke
az óramutatóban szörny lapul
mintha ő lenne mégis legalul

mintha ő lenne fent és bent és kint
ott a fény a sötétséggel össze
ahol a kakukk kitekint a lyuk
ahol az árvamadár kikacsint
talán ott érhetne össze végre
összefutna talán összetörne
és mázsás pelyhekben alá hullna
alatta-felette huzat volna és
a zenekar széltangót húzna

szörny suttog a mutatókban egyre
lassul a lélegzése hosszú nap
után a fény emléke felragyog
ragyog a felejtés testközelébe
és mielőtt önmagához visszatérne
mintha a reggel mintha az este
mintha vége sose lenne mintha
kezdete sem volna és mintha
minden pont a közepe volna vagy
mintha közepe sem volna talán

mintha lenne mintha lett volna van
szavam szavad szava szószavanna
a kakukk lassított repülésben
a kakukk bukórepülésben
hosszú nap után az ájulás
vége nincsen csak pihenése
a présben suttogása nyöszörgése
összetart ha összeköt ha mégse
majd elrejtőzik egy apró részben
ahol összeér ahol összeérne
ahol apró darabokra törne és
mázsás pelyhekben alá hullna
és csak hullna és csak hullna és csak
és a zenekar széltangót húzna

2

táncra tánc s a véges tánc után
a távtalannak tűnő hosszú éjszakán
éjszakám fonalát bogozza valaki fonja
valami összetartja mely mindig ugyanő
így mindig tűnő táncra múltó éjszaka
és minden éjszaka tű nő s mintha tű
orrba szúr a kékékékéjszaga
bárcsak álom
könnyű álom volna altatna ringatna össze-
omlana mint a tánc mint az éjszaka mikor
már nincsen ritmusa nincs többé ereje
csak vágya van csak ágya van csak vak-
vágánya van és alig szívverése
a szív e rése ahol kitekint

a kakukk ahonnan kikacsint halk
pihegése s fölötte ott van ugyanő
az éjszakából kinövő az éjszakába
pusztuló a pusztá tánc s a pusztu'ló
a pusztulásba vágató
a hófehér a hóra vér
a hó ekkor már nem fehér a távtalannak
tűnő éjszaka a véges táncra ráborul
ölemre rászorul
de mielőtt összeérne mielőtt végleg összenőne
még egyszer visszanéz a semmire néz
mire is nézhetne? sem erre sem arra
a naponta véget érő napra mely csak
annyit ér amennyit ő ér amennyit ér
az én ameddig ér az én
az én az égit ér?
ha benne ég ha benne lángra gyúl
égit érő én ha benne ég fölötte ott
marad a kék mely távtalannak tűnő
éjszakába vált ahonnan visszanéz
ahonnan visszalát amibe végül belevész
amiből újra lesz
a kéjszaka halványulni kezd:
hajnala a táncnak hajnala az éjnek
hajnala a félelemnek hajnala
félelem a távtalannak tűnő tánc előtt
a nap ahonnan visszanéz ahonnan
visszalát ahol semmi sincs ahol csak
semmi van ahol semmiért sem kár
ahol évek óta széltangót jár

3

most őrködöm mert ő vagyok
most én vagyok talán ő vagyok
majd te leszel miközben őrködélek
az én felett az én alatt a
kék éj alatt a mozdulat mögött a hosszú
tánc előtt lelőtt madarak előtt
az énem őrködél a te felett talán
az ő körül agyamra őrköd ül
beüget pirkadat a kakukk felrepül
a hajnal patyolat az éjből
kiderül a kéjből kikerül szokásos
lélegzés nyugodt lélek hajnala
szabványos virradat szokványos tánc előtt
a félelemnek hajnala irtózat hajnala
kakukk pirkadat ahova tűnne amibe úszna
a zenekar halkán széltangót húzna

VIGASZ

falnánk csak egymást rőt vigasz lehetnénk
széltangót járnánk ultrahang zenére s
jól tudnánk hogy mindennek egy a vége

keresnénk folyton s néha rátalálnánk
mohón szürcsölnénk pár kortyot belőle
akárcsak vándor cukrozott fahéjas

borból mielőtt kérdeznének tőle:
bár szavakban élek — mondatom nincsen
vígjátékomat átírják naponta

s ha már közönség sem volna ki síró
görcsömet döbbenten szétbogozza ha
bohóc arcom mögött nevetni tudnék

s e tangóprérin egyedül maradnék
ki tudja hogy mindennek egy a vége
széltangóznék ultrahang zenére majd

önmagam vigasza lennék: az ember
mint szükséges és állandó fölösleg
ki nélkül nincs hiány és nincs fölösleg

VANNAK MÉG

vannak még üres szobák ki nem nyitott
ajtók az emlékezet végtelen la-
birintusaiban rejtett és el nem

érhető birodalmak van mindennek
neve mégsem tudható kaméleon
évszakok mögé bújva ismeretlen

marad szemre vár éber tekintetre
pillanatra hogy mutathassa magát
esőre mely lemossa róla a port

halk kopogásra nyári éjszakákon
kandalló lángjára óbor tüzére
szóra és szájra vár zenére hangra

kulcsra egyetlen jelre mozdulatra
hogy pörgetni kezdhesse a filmkocká-
kat a fehér lapra az emlékezet

SZÉLTANGÓZÓ BOHÓC

a kakukkos óráról mesélek
és kaukázusról évek óta
széltangózó bohócokról akik
számára a mindenség a kvóta

időnként barbár vagyok időnként
görög és néha megvénült inka
szavakkal babráló öreg futár
akinél mindig van toll és tinta

aszték arcomat rég elfeledték
sumér múltamban már nincs vigasz
az egyiptomi fáraólányról
szóló mese sohasem volt igaz

kétségek között kelve motyogok
mert rámömlik minden bizonytalan
a kereket könnyen megpörgetem
holnap hajnalig ismét súlytalan

a kakukkosóra bennem ketyeg
hallgatom már hosszú évek óta
egy széltangózó bohóc akinek
már csak a semmiből jutott kvóta

